

Titel gezocht

Soms verbaas ik me over de werking van mijn eigen hersenen. Het is op zijn minst bizar te noemen dat ik moeiteloos telefoonnummers kan onthouden, maar na bijna achttien jaar huwelijk nóg niet weet welke kant ik de kraan moet opdraaien om warm water te krijgen. En waar ik op mijn theorie examen voor zwemofficial vriend en vijand verbaasde door de inhoud van het boek letterlijk op te dreunen, kan ik je niet vertellen welk van de twee lichtknopjes in de gang voor de bovenverdieping is. Wanneer iemand mij vraagt linksaf te slaan moet ik eerst nadenken welke kant dat ook al weer is, maar als ik een weg eenmaal heb gereden, weet ik feilloos de weg terug te vinden. Een vereiste is wel dat ik me in dat geval enorm moet concentreren; zet mij bij mijn uitgever in de auto en we rijden standaard verkeerd omdat we gezellig zitten te tetteren. Het overkomt me regelmatig dat iemand me lijkt te kennen en ik totaal geen idee heb wie ik voor me heb. Toen Kim nog op het reguliere onderwijs zat, wist ik van al haar klasgenoten (dertig stuks) de geboortedatum, en omdat Kim een vriendenboekje had, ook (uit mijn hoofd) hoe lang ze waren en wat ze wogen. Kwam ik zo'n kind in het dorp tegen, dan was het een volslagen vreemde voor me. Echt een geluk dat Kim hem wel herkende, anders had ik een flater geslagen. Hoewel ik gezichten niet herken, kan ik ze vaak wel onthouden. Ooit kwam ik een vrouw tegen in de bus, die mij bleek te kennen. Ik kende haar niet, maar twee weken later hadden we een werkoverleg en wist ik meteen dat de vrouw in de bus mijn baas was geweest.

Nog iets raars is dat ik van al mijn vrienden en kennissen de geboortedatum weet. Mijn vriendin is op 4 september jarig en in 1963 geboren. Dat feit kan ik op elk gewenst moment van de dag oplepelen, maar als het 4 september is, gebeurt het regelmatig dat ze me belt met de vraag hoe laat ik van plan ben langs te komen. Daar ben ik heel blij om, want negen van de tien keer denk ik er juist op die dag niet aan dat ze verjaart.

Al met al hebben mijn hersenen een enorme capaciteit; ze slaan alles op. Helaas enorm veel nutteloze feitjes, waardoor ik echt belangrijke dingen juist niet onthoud. Met schrijven kan het lastig zijn hoofd- en bijzaken te onderscheiden, al blijft het handig dat ik nooit zonder tekst zit. Met het grootste gemak produceer ik de ene column na de andere. Het schrijven op zich kost me weinig tot geen moeite. Waar andere schrijvers soms met hangen en wurgen vijftig pagina's vol krijgen, moet ik zelf steeds op de rem gaan staan omdat mijn boek door de brievenbus moet passen. Vele woorden doen mijn toetsenbord slijten en een cartridge is er bij ons zo doorheen. Een writerblock betekent bij mij niet dat ik geen tekst heb. Het is veeleer een twijfelen aan mezelf en het steeds weer herlezen van mijn columns omdat ik bang ben dat ze niet goed genoeg zijn. Ik merk ook dat ik voortdurend feedback van anderen nodig heb als bevestiging dat ik op de goede weg ben.

Kees spreekt de twijfel uit die ik zelf ook heb: "Moet je niet eens over iets anders gaan schrijven, dan dat autisme? De doelgroep is zo klein en je verdient er geen stuiver mee." De ellende van het schrijversvak is dat de boeken eerst voorgeschoten moeten worden. Een uitgever moet de drukker betalen en jij koopt ze in bij de uitgever. Dan kan het dus even duren voordat je er genoeg verkocht

hebt om winst te kunnen draaien. Nu ik mezelf heb teruggetrokken om te gaan schrijven en de feestdagen in aantocht zijn, is het bovendien heel stil geworden. Een stilte die mij onzeker maakt. Op Facebook en Hyves krijg ik weinig berichten, het contact met Renate staat even op een laag pitje, dus van die kant hoor ik ook niet wat er verkocht is. Ik vermoed weinig, anders mailde ze me wel. Daarnaast hoop ik dat de NBD mijn boek een bestelnummer gaat geven, zodat de bibliotheken het kunnen aanschaffen. Dan nog is het de vraag of dat er veel zullen zijn. Verder staan er voor de komende maanden weinig lezingen gepland dus slinkt de stapel boeken op zolder nauwelijks. Kees vraagt zich (misschien terecht) af of het wel verstandig is een vierde boek te maken. “Schrijf eens een roman,” placht hij te zeggen. “De doelgroep waar jij je op richt is zo klein en zelf ben ik klaar met dat autisme. Noem je volgende boek maar Klaar is Kees!”

Dan moet ik ondanks mezelf toch lachen, want diep vanbinnen deel ik zijn gevoelens. Ook ik ben soms ‘klaar’ met het autistisch zijn. De laatste tijd loop ik behoorlijk tegen mijn sociale onhandigheid op en daar baal ik ontzettend van. Vervolgens moet ik een columnbundel vol schrijven over datzelfde autisme. Helaas besef ik heel goed dat schrijven vanuit mijn autisme het enige is dat mij rest. Ik bezit namelijk te weinig invoelingsvermogen om een geloofwaardig boek te schrijven over iemand die bijvoorbeeld een kind is verloren of een moord pleegt. Daarvoor zou ik mensen moeten interviewen, maar zelfs dan zou ik waarschijnlijk niet in staat zijn iemands gevoel goed op papier te krijgen. Wat overblijft zijn toch autobiografisch getinte verhalen; dat gaat me het beste af. De twijfel blijft echter. Kan ik mensen lang genoeg boeien? Zijn

mijn columns niet te serieus of juist te oppervlakkig? Worden mijn boeken wel gelezen? Was Moederen met autisme mijn enige succes? Kees kan dan zo lekker bemoedigend zijn. “Misschien bedenkt je uitgever zich wel en komt er geen vierde boek; ze blijft er toch maar mee zitten...” Goed voor mijn toch al wankele zelfvertrouwen, zo’n opmerking.

Ondanks alle twijfel aan mezelf gaat het schrijven me gelukkig nog steeds gemakkelijk af. Kees complimenteerde me overigens wel met mijn schrijfstijl en recensenten zeggen ook dat ik vlot en boeiend schrijf. Er is alleen één ding wat me helemaal niet gemakkelijk af gaat. Waar ik in een week tijd moeiteloos tienduizend woorden op papier kan zetten, neemt het bedenken van een titel van twee woorden maanden in beslag. Hoe moeilijk kan het zijn; een columnbundel schrijven en daar een passende titel bij bedenken? Moederen met autisme en Wegens familieomstandigheden gesloten heb ik ook niet zelf bedacht. Chaos met autisme trouwens wel, die was er al voordat het boek bestond, evenals de chaos zelf. Nogmaals iets doen wat eindigt op ‘met autisme’ wordt tamelijk saai.

Mijn uitgever vond Gekkenhuis een leuke titel. Zelf ben ik daar niet gecharmeerd van. Ik ben een gek mens vol dwaze invallen, maar voor mijn gevoel neem ik met deze titel mezelf en het autisme niet serieus. Hij heeft bovendien een wrange nasmaak omdat het al erg genoeg is dat ik mijn leven lang voor gek ben versleten. Toch schiet ik in de lach bij de titel Chaos in het gekkenhuis, of Asperge(r)soep. Vrouwistisch (een samentrekking van Vrouw en autistisch) is ook grappig, maar klinkt nergens naar als je hem hardop zegt. Of wat dacht je van Vreemde kostgangers in Knevelkieren? Kattenluikje naar de buitenwereld vond ik ook leuk, maar dat leek Renate niets.

Bovendien lukte het me niet om Tijger door het kattenluik heen te fotograferen. Kees werd het al gauw zat de kat voor het luik te zetten en er doorheen te leiden. Ik zat buiten te wachten met het foto toestel, maar was steeds te laat met afdrucken. Na twee keer was Tijger het spelletje ook zat; meneer draaide zich om en ging op de bank liggen slapen.

Ook dat nog vind ik grappig als titel, omdat er altijd wel iets gebeurt in ons chaotische huishouden. De titel Kind te koop! is geinig, net als de column die ik daarover schreef. Klaar is Kees is lachwekkend, zeker met de ondertitel die Kees erbij bedacht en welke ik niet eens durf op te schrijven, want dan is het voorbij met de goede recensies van de NVA. Om het boek nu Zeurpiet, Rare snijboon of Halve zool te noemen (al voel ik me soms wel zo) lukt ook niet bepaald uit tot lezen.

Het lijkt of ik al heel wat ideeën heb, maar bij geen van de titels heb ik het gevoel van ‘dit is hem’. Zo worstel ik de nachten door, op zoek naar een ‘aha Erlebnis’. Renate vindt dat we nog tijd genoeg hebben een titel te verzinnen, maar ik houd niet van onzekerheid. Dit boek moest eind februari klaar zijn en qua columns lukt dat prima. Ik plan gewoon schrijversmomenten in en ben er zeker van dat het schrijven dan ook zal lukken. ‘Titelbedenkmomenten’ kan ik wel inplannen, maar na uren van doelloos piekeren ben ik er nog niet uit.

Vannacht lag ik in bed en kwam een mogelijke titel bovendrijven. Een titel, die eigenlijk geen titel is en daarom uiterst grappig. Echt een titel die de lading dekt, daar dit een steeds terugkerend probleem is. Een titel met subtiele humor, die niet ten koste gaat van anderen en plaats laat voor meer serieuze columns. Bovendien is hij

origineel en springt ie meteen in het oog. Wat mij betreft wordt dit de titel van mijn nieuwe boek dat begint op het moment dat Kim een jaar of negen is en eindigt als zij bijna twaalf is. Of dit echt de titel wordt zal de tijd leren. Misschien bedenken we er nog eentje en anders heet dit boek gewoon: Titel gezocht! Origineler kunnen we het niet maken, wel makkelijker.